

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **W.S – P., s.r.o.**, so sídlom D. X., K., IČO: X., *právne zastúpenej JUDr. M. K., advokátom*, so sídlom F. X., K., proti žalovanému: **Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom Lazovná ulica 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. I/223/9506-48209/2011/999608-r zo dňa 21. apríla 2011, **o návrhu o oslobodenie od platenia súdneho poplatku**, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/60/2011 - 43 zo dňa 7. júla 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/60/2011 - 43 zo dňa 7. júla 2011 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) napadnutým rozhodnutím zamietol v súlade s ustanovením § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) žiadosť žalobkyne o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, odvolávajúc sa na ustanovenie § 138 ods. 1 OSP, že citované ustanovenie umožňuje vyhovieť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov v prípade, ak sú kumulatívne splnené obidve podmienky, teda odôvodnenosť z pohľadu pomerov účastníka a zároveň, že sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenia práva. Konštatoval, že žalobkyňa ako právnická osoba vznikla za účelom podnikania, pričom pre podnikateľskú činnosť je typické, že so sebou nesie riziko neúspechu doplniac, že ak by nepriaznivá finančná situácia bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika spojeného s podnikaním na štát, keďže súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu, čo je neprípustné, pretože každý podnikateľ podniká v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka na vlastnú zodpovednosť. Zároveň poukázal na to, že žalobkyňa nepredložila súdu žiadne dôkazy na preukázanie ňou tvrdených skutočností, že jej pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny v podobe priznania jej oslobodenia od súdnych poplatkov. Dôvodila svojou nepriaznivou finančnou situáciou neumožňujúcou jej zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € a zásadou rovnosti účastníkov konania (či už podnikateľských alebo nepodnikateľských subjektov). Rovnako upozornila na skutočnosť, že sú splnené podmienky

na priznanie osobného oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, nakoľko nejde z jej strany o svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie práva poukazujúc na obsah a priebeh doterajšieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Žalobou sa žalobkyňa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/223/9506-48209/2011/999608-r zo dňa 21. apríla 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Košice IV č. 698/230/79381/10/Pav zo dňa 13. septembra 2010, ktorým prvostupňový správny orgán vyrubil žalobkyňi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 2. štvrt'rok 2009 v sume 480.225,91 €.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi, súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod.. Nepriaznivá hospodárska situácia obchodnej spoločnosti ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Pomery žalobkyne ako obchodnej spoločnosti – podnikateľa nie sú určované len množstvom hotových finančných prostriedkov, ale aj jeho celkovou majetkovou situáciou.

Z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby je žalobkyňa povinná zaplatiť súdny poplatok 66 € podľa Položky 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a z citovaného zákonného ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by jej majetkové pomery neumožňovali poplatok zaplatiť, pričom nemožno opomenúť ani výšku súdneho poplatku, ktorá, ako je už uvedené vyššie, činí 66 €.

Na základe vyššie uvedeného preto najvyšší súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 OSP potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 10. mája 2012

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth